

12. POGODBA.

Večerni mrak se skozi okno gnete
v ponižnost štirih sten, med njimi se gosti
in pije umirajoči dnevni luči kri
in mrtvotih svoje sanje plete.

Sholar Joannes, ki iskal po Padovi
in po deželi Jelvico je in je dobil ni,
na postelji leži oblečen vznak:
obraz njegov je kost in koža, ustne osinele,
oči globokovdrte, kot bi steklenéle —
še v dnevu vidijo megló in mrak.
Bolezen črna ga je zalotila
in ga na postelj priklenila,
in ž njo je pri zaprtih vratih glad
prišel k sholarju vasovat — —

Izpíle sence so že davno luč. V temò
je dvanajst vdarcev bronastih prišlo;
ko čakajoč drug drugega so tajnostno brneli,
sholarju, ki je vstal obupan, zadnje misli so razvneli:

O Bog, o Bog!
In še ni konec časa,
spet svoj krog
začne od kraja!
Če se že čas pomlaja,
daj, da mu jaz odmrem,
daj, da oči zaprem
in v večnost grem...

Ni bridke misli dogovoril še do konca
in soba je vžarela, ko da solnca
krvavega se v njo je luč razlila.
Sholar vzdrtel je in neznana sila
mu je povrnila moči,
in ko so v rdečo luč strmele mu oči,
začul je glas kot še nikjer nikdar:

»ON noče tvoje smrti, o sholar,
ON hoče, da trpiš
in se trpeč življenja veseliš! —
Si zadovoljen ž NJIM sholar?«

In v rdečo luč rdeč smeh je prasn timer
in v njej je čez trenutek ugasnil...

Sholarju blede je zbledel obraz,
vse ude mu prevzel je oster mrak
in glas mu je drhtel, ko izza zob
vprašanje všlo je: »Kdo si?« v sobo tiho kakor grob.

»Kdo sem? Ki NE mu geslo je vseh gesel,
ki NE mu veslo je vseh vesel
in nosi varno ga povsod
čez morje — zvano žalostni človeški rod!«

»In kaj bi rad, zanikujoči duh?«
vprašanje drugo šlo je do nevidnih uh.

»Obiskal sem te, čul sem tvoj obupan glas,
ki klical je pomoč in spas.

ON ni te slišal! — Hočeš, te jaz trpljenja rešim?
Telesni ti in misli glad utešim
za zdaj in za vselej,
Samó pogoditi se morava poprej!
Svoj živi dan se ne skesaš,
če se zapišeš mi in — dušo mi prodaš!«

Sholarju v sèncih je začelo bítí,
ko da narastli so možgani zvíti
in nimajo v črepinji več prostora,
in zadnjega pomisleka zavora
se obžgala je ob veliki, blazni želji:

»Zapišem se ti in prodam. Vtolaži glad
in zdravje daj telesu, ki bolezen ga mrtviči
in da verjamem, pri tej priči
pokaži Jelvico mojò
in razodeni, kaj je ž njo!«

»Želel si; vse se ti zgodi!
Pogodbo še potrdi tvoja kri!«

Iz luči v roko je sholarju bel priplul papir
in na papirju ležal je rapir.
Sholar je vzel rapir in roko rasil,
krvi tri kaplje pod pogodbo kanil.